

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Ірина СТАШЕВСЬКА
« 26.08.2020р.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ

СИЛАБУС

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

КУЛЬТУРОЛОГІЯ

Освітній рівень	третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	034 Культурологія

Затверджено на засіданні кафедри культурології
Протокол від 26 серпня 2020 року № 1

Зав. кафедри культурології Тетяна БОСЕНКО

Схвалено радою факультету культурології
Протокол від 27 серпня 2020 року № 1

Голова ради факультету Олександр КРАВЧЕНКО

Харків, 2020

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Методологічні проблеми культурології
Викладач (- і)	Панков Георгій Дмитрійович
Профіль викладача	Zoom
Контактний телефон та емейл	0503325335; gpank27@gmail.com
Інформація про консультації	Консультації проводяться в усній формі один раз на тиждень в начальній аудиторії та по Web-line.
Логіка вивчення курсу	Вивчення даного курсу здійснюється на основі попередніх курсів «Вступ до культурології», «Теорія культури», «Основи наукового дослідження».

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальний курс «Методологічні проблеми культурології» спрямований до опанування аспірантами основних підходів та методів дослідження релігійної культури. *Мета курсу* – поглибити вміння здобувачів використовувати культурологічну методологію в ґрунтовному дослідженні різноманітних культурних явищ. *Предмет курсу* – осмислення характеру і механізмів застосування принципів та методів культурологічного вивчення культурних артефактів і процесів. *Змістовні модулі*: 1. Методологічна складова культурології. 2. Методи дослідження культури.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета курсу – поглибити вміння здобувачів використовувати культурологічну методологію в ґрунтовному дослідженні різноманітних культурних явищ. У теоретичному значенні його вивчення дозволить в значній мірі поглибити дослідницьку ерудицію здобувачів у культурологічному і загально науковому орієнтуванні, а також у науковій практиці дослідження культури. В практичному значенні опанування курсом сприяє удосконаленню вміння й навичок культурологічного дослідження культурних артефактів і процесів.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

<p>ПРН 01 Мати передові концептуальні та методологічні знання з культурології та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p>
<p>ПРН 04. Планувати і виконувати теоретичні дослідження з культурології та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p>
<p>ПРН05. Володіти категоріальним апаратом сучасної культурології, вміти формулювати результати власних досліджень у відповідності до академічних критеріїв та адаптувати їх до освітніх потреб та практичної реалізації.</p>
<p>ПРН07. Розв'язувати значущі наукові, освітні та практичні проблеми культурології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням їх суспільної значимості.</p>
<p>ПРН 08. Глибоко розуміти загальні принципи та методи гуманітарних досліджень культури, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері культурології, та у викладацькій практиці.</p>

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Курс обов'язковий. загальна професійна компонента ОПП – 01, 02 професійна компонента ОПП – 01, 04, 05, 07, 08
Формат курсу	Денна форма навчання, 2 семестр
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Тижневих годин для денної форми навчання - 6 аудиторних – 2 самостійної роботи - 4
Технічне і програмне забезпечення	НМКД в електронній формі.

<p>Форми, види навчальних занять та методи навчання</p>	<p>Форми: лекція, семінарське заняття, консультації.</p> <p>Методи: Пояснювально-ілюстративне навчання - оглядова лекція.</p> <p>Методи проблемного викладу - проблемна лекція, розв'язання проблемних задач, дискусія.</p> <p>Частково-пошуковий метод - аналіз текстів першоджерел на семінарському занятті.</p> <p>Для самостійної роботи використовується також дослідницький метод: підготовка доповіді (з презентацією), накреслення структурно-логічних схем і підготовка порівняльних таблиць, пошук візуального матеріалу в Інтернеті за тематикою навчальної дисципліни.</p>
<p>Поточний контроль</p>	<p>Фронтальне опитування на семінарському занятті.</p> <p>Виконання завдань з пошуку візуального або фактичного матеріалу в аудиторії через веб-камеру.</p> <p>Виступ із повідомленням / доповіддю на семінарському занятті (з презентацією/або без неї).</p> <p>Контроль відвідування та участі в лекційних заняттях.</p> <p>Оцінювання участі в семінарських заняттях. Проміжна атестація — відпрацювання пропущених занять. Конспект з наступним виступом перед аудиторією та відповідями на запитання, усне повідомлення про опрацьований візуальний матеріал.</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Іспит</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Відпрацювання пропущених занять проводить через конспектування пропущеного лекційного матеріалу або співбесіду за змістом текстів, винесених для роботи на семінарське заняття.</p> <p>Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни в інших ВНЗ є можливим у разі її відповідності кількості кредитів і змісту даного курсу.</p>

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем (або блоків)	Разом годин	Лекційні	Семінарські	Сам. робота
--------------------------	-------------	----------	-------------	-------------

Тема 1. Методологія як галузь науки.	11	2	2	7
Тема 2. Культурологія як парадигма.	11	3	2	6
Тема 3. Культурологічна методологія у класичній, не класичній та постнекласичній парадигмах.	11	2	2	7
Тема 4. Методологія постмодернізму.	10	2	2	6
Тема 5. Системний підхід у вивченні культури.	10	3	-	7
Тема 6. Аксиологічне вивчення культури.	9	2	-	7
Тема 7. Семіотичне дослідження культури.	19	4	2	13
Тема 8. Культурологічна інтерпретація як герменевтичний досвід.	9	2	-	7
<i>Всього</i>	90	20	10	60

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

- звіт про виконання самостійної роботи (реферат, есе тощо) до 5 балів
- публікація до 10 балів
- доповідь на семінарському занятті до 5 балів
- виконання тестових завдань до 5 балів

Схема нарахування балів, які отримують аспіранти

T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	Підсумк контроль	Виконання необов'язкових завдань	Сума
8	8	8	8	7	6	9	6	До 40	До 10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Література

Обов'язкова

1. Барт Р. Критика и истина // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 319-374..
2. Барт Р. Что такое критика? // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 269-275.
3. Дильтей В. Категория жизни / Пер. А. П. Огурцова // Вопросы философии. – 1995. – № 10. – С. 129-142.
4. Дильтей В. наброски к критике исторического разума / Пер. А. П. Огурцова // Вопросы философии. – 1988. – С. 135-152.
5. Кармин А.С. Культурология: учебник для вузов / А.С. Кармин. – СПб.: Лань, 2004. – 928 с.
6. Культурология. XX век: Энциклопедия. – В 2 т. – Т.1. – СПб.: Алетрейя, 1998. – 447 с.; Т.2. – СПб.: Алетрейя, 1998. – 447 с.
7. Лотман Ю.М. Понятие границы / Ю.М. Лотман // Лотман Ю.М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. – М.: Языки русской литературы, 1996. – С. 175-192.
8. Лотман Ю.М. Проблема исторического факта / Ю.М. Лотман // Лотман Ю.М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. – М.: Языки русской литературы, 1996. – С.301-306.
9. Лотман Ю.М. Семиотическое пространство / Ю.М. Лотман // Лотман Ю.М. Внутри мыслящих миров. Человек – текст – семиосфера – история. – М.: Языки русской литературы, 1996. – С. 163-174.
10. Теория культуры : Уч. пос. / под ред. С.Н. Иконниковой, В.П. Большаковой. – СПб.: Питер, 2010. – 592 с.
11. Фейерабенд П. Против метода. Очерк анархической теории познания // Фейерабенд П. Избр. Труды по методологии. – М., 1986. – С. 125-467.
12. Флиер А.Я. Культурология для культурологов: Учебник для вузов / А.Я. Флиер. – М.: Академпроект, 2000. – 459 с.
13. Чебанюк Т. А. Методы изучения культуры / Т. А. Чебанюк. – СПб. : Наука, 2010. – 350 с.
14. Шейко В. М. Культурологія та компаративістика: методологічні трансформації / В.М. Шейко // Культурологічна думка. Щорічник наук. праць.– № 4' 2001. – С. 19-26.
15. Шейко В. М., Богуцький Ю. П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина XIX-XXI ст.) / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький. – К.: Генеза. – 592 с.
16. Шейко В.М., Богуцький Ю.П., Германова де Діас Е.В. Культурологія: навч. посібник / В.М. Шейко, Ю.П. Богуцький, Е.В. Германова. – К.: Знання, 2012. – 494 с.

17. Шендрик А.И. Теория культуры / А.И. Шендрик. – М.: Политиздат; Единство, 2002. – 519 с.

Додаткова

18. Агапова Н.Г. Парадигма: культурологическое содержание понятия и особенности его применения к сфере образовательной деятельности/ Н.Г. Агапова // Обсерватория культуры. – 2007. – № 5. – С. 114-120.
19. Барт Р. Война языков. // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 535-540.
20. Барт Р. Две критики. // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 262-268.
21. Барт Р. От науки к литературе // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 275-283.
22. Барт Р. От произведения к тексту. // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 413-423.
23. Барт Р. Смерть автора. // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 392-400.
24. Барт Р. S / Z / Общ.ред. Г. К. Косикова. – М. :Академ. проект, 2009. – 373 с.
25. Бессонов Б. Н. Герменевтика. История и современность / Б. Н. Бессонов // Гадамер Х. Г. Истина и метод. Основы философской герменевтики / Общ. ред. Б. Н. Бессонова. – М. : Прогресс, 1988. – С. 5-43.
26. Бидни Д. Понятие ценности в современной антропологии / Д. Бидни // Культурология XX века: Аксиология, или философское исследование природы ценностей. – М.: ИНИОН РАН. – С. 12-44.
27. Борисов С. К вопросу о возможности культурологии как науки / С. Борисов // Вопросы культурологии. – 2012. – № 9. – С. 15-19.
28. Василькова В.В. Аксиологическая динамика в изучении культуры / В.В. Василькова. – Культурологічна думка. – 2011. – № 4. – С. 41-45.
29. Выжлецов Г.Г. Аксиология культуры. – СПб.: СПбУ., 1996. – 150 с.
30. Гадамер Х. Г. Истина и метод. Основы философской герменевтики / Общ. ред. Б. Н. Бессонова. – М. : Прогресс, 1988. – Ч. II. 2.1. – С. 317-363.
31. Галимбекова Ф., Андреев И. Ценности в структуре мифологического и религиозного сознания / Ф. Галимбекова, И. Андреев // Вопросы культурологии. – 2009. – № 5. – С. 26-29.
32. Горбатов А.В. Михайлов Ю.И. Основные школы и концепции культурологии: уч. пособие / А.В. Горбатов, Ю.И. Михайлов. – Кемерово: Кемеровский госуниверситет, 2000. – 84 с.
33. Горонзино Л.Ю. Роллан Барт: Основы семиологии / Л.Ю. Горонзино // Обсерватория культуры. – 2009. – № 4. – С. 18-23.
34. Дианова В.М. К проблеме самоопределения культурологического дискурса / В.М. Дианова // Обсерватория культуры. – 2012. – № 4. – С. 4-7.
35. Дианова В.М. Культурология: Основные концепции: уч. пособие / В.М. Дианова. – СПб.: СПбУ., 2005. – 280 с.
36. Докучаев И.И. Ценность и экзистенция. Основоположения исторической аксиологии культуры / И.И. Докучаев. – СПб.: Наука, 2009. – 595 с.
37. Докучаев И., Веклич Ж. Аксиологические основания культурно-исторических типов / И. Докучаев, Ж. Веклич // Вопросы культурологии. – 2009. – № 3. – С. 4-11.
38. Дробышева Е. Аксиологический анализ массовой культуры / Е. Дробышева // Вопросы культурологии. – 2010. – № 2. – С. 93-98.
39. Дробышева Е. О возможности «антиценностей» в архитектонике культуры / Е. Дробышева // Вопросы культурологии. – 2009. – № 12. – С. 10-13.

40. Егоров Б.Ф. Жизнь и творчество Ю.М.Лотмана / Б.Ф. Егоров. – М.,1989 – 383 с.
41. Енциклопедія постмодернізму / За ред.. Ч.Е. Вінквіста, В.Е. Тейлора : наук. ред. пер. О. Шевченко. – К. :Основи, 2003. – 503 с.
42. Жукоцкая З. Р. Культурологические школы советского периода / З. Р. Жукоцкая // Вопросы культуры. – 2007. – № 11. – С. 27-29.
43. Завершинский К. Культурология в жизни общества (материалы к лекционным занятиям) / К. Завершинский // Вопросы культурологи. – № 2. – С. 56-63, № 3.– С. 42-48.
44. Загребин С. С. Культурология и культурологи в контексте научной дискуссии / С. С. Загребин // Вопросы культурологии. – 2012. – № 9. – С. 7-11.
45. Запесоцкий А. С. Становление культурологии как отрасли научного знания (философско-методологический анализ) / А. С. Запесоцкий // Вопросы культурологии. – 2012. – № 2. – С. 4-10.
46. Зинченко В. П. Понимание как философско-методологическая проблема, или о переводе знаний на язык смысла / В. П. Зинченко // Современные методологические стратегии: Интерпретация. Конвенция. Перевод. : Коллект. моногр. / под общ. ред. Б. И. Пружинина, Т. Г. Щедриной. – М. : РОСПЭН, 2014. – С. 123-138.
47. Зыкова И. Архетипическое осмысление мира: к вопросу о структуре концептосферы культуры в единой основе семиозиса / И. Зыкова // Вопросы культурологии. – 2011. – № 6. – С. 74-77.
48. Иконникова С. Н. Векторы и ориентиры культурологии в пространстве глобализации / С. Н. Иконникова // Вопросы культуры. – 2008. – № 1. – 1. – С. 4-8.
49. Иконникова С. Постмодернизм как новая парадигма в культурологии / С. Иконникова // Вопросы культурологии. – 2008. – № 7. – С. 4-6.
50. Каган М. С. О методологическом своеобразии гуманитарного знания / М. С. Каган // Избранные труд: в 7 т. – Т. 1. Проблемы методологии. – СПб.: Петрополис, 2006. – 110-123.
51. Каган М. С. О проблемном поле, образуемом пересечением онтологии и культурологии / М. С. Каган // Избранные труды : в 7 т. – Т. 1. Проблемы методологии. – СПб. : Петрополис, 2006. – С. 138-139.
52. Каган М. С. О системном подходе к системному подходу / М. С. Каган // Избранные труды : в 7 т. – Т. 1. Проблемы методологии. – СПб. : Петрополис, 2006. – 9-20.
53. Каган М. С. Системность и историзм / М. С. Каган // Избранные труды : в 7 т. – Т. 1. Проблемы методологии. – СПб. : Петрополис, 2006. – 21-30.
54. Каган М. С. Системность и целостность / М. С. Каган // Избранные труды: в 7 т. – Т. 1. Проблемы методологии. – СПб. : Петрополис, 2006. – 133-137.
55. Каган М. С. Каган М.С. Философская теория ценностей / М.С. Каган. – СПб.: ТОО ТК «Петрополис, 1997. – 205.
56. Каирова Б. Личностно-ценностное измерение культуры / Б. Каирова // Вопросы культурологии. – 2009. – № 2. – С. 9-12.
57. Косиков Г. Идеология. Коннотация. Текст. / Г. Косиков // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М. : Прогресс, 1989. – С. 5-42.
58. Косиков Г. К. Ролан Барт – семиолог, литературовед. // Ролан Барт. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Сост. Г. К. Косиков. – М.: Прогресс, 1989. – С. 3-45.
59. Круглова Л. Философия культуры. Теория культуры, культурология: место и роль в системе культуроведения, соотношение с философией и социальными науками / Л. Круглова // Вопросы культурологии. – 2009. – № 1. – С. 4-9.
60. Культурология как наука: за и против (материалы обсуждения) // Вопросы культурологи. – 2008. – № 11. – С. 3-31.
61. Кунцепал С. Від Мішеля Фуко до Жака Дерріда: розвиток поглядів на природу та функцію мови / С. Кунцепал // Філософська думка. – 1998. – № 4-6.

62. Кунцепал С. Концепція мови Ж. Дельоза / С. Кунцепал // Філософська думка. – 1998. – № 1.
63. Леви-Строс К. Структурная антропология / К. Леви-Строс. – М., 1985. – 535 с.
64. Леута О.Н. Лотман о трехфункциях текста / О.Н. Леута // Вопросы философии. – 2002. – № 11.
65. Лімонченко В.В. Філософський вимір культурології / В.В. Лімонченко // Культурологічна думка. – 2011. – № 4. – С. 104-110.
66. Логиновский С. К вопросу о границах научной методологии и специфика гуманитарных наук (на примере анализа познавательного определения понятия «обряд») / С. Логиновский // Вопросы культурологии. – 2007. – № 9. – С. 4-7.
67. Микешина Л. А. Интерпретация как конституирующее условие и базовая операция познания / Л. А. Микешина // Современные методологические стратегии: Интерпретация. Конвенция. Перевод. : Коллект. моногр. / под общ. ред. Б. И. Пружинина, Т. Г. Щедриной. – М. : РОСПЭН, 2014. – С. 147-187.
68. Найдорф М. Парные категории культурологии / М. Найдорф // Вопросы культурологии. – 2001. – №№ 1-3: №1. – С. 4-11; № 2. – С. 37-44; № 3. – С. 31-36.
69. Неретин О. П. Эволюция форм культурологического дискурса / О. П. Неретин // Вестник Московского гос.ун.-та культуры и искусств. – 2012. – № 1. – 38-44.
70. Нибур Х. Р. Средоточие ценности / Х. Р. Нибур // Культурология XX века: Аксиология, или философское исследование природы ценностей. – М.: ИНИОН РАН. – С. 124-144.
71. Петров М.К. Язык, знак, культура / М.К. Петров. – М.: Наука, 1991. – 328 с.
72. Плотников Н. С. Жизнь и история. Философское наследие Вильгельма Дильтея / Н. С. Плотников // Вопросы философии. – 1995. – № 5. – С. 108-112.
73. Постмодернизм. Энциклопедия / Сост. А.А. Грицанов, М. А. Можейко. – Минск: Интерпрессервис. Книжный дом, 2001. – 1040 с.
74. Почепцов Г. Г. Коммуниктивные аспекты семантики / Г. Г. Почепцов. – К.: Вища школа, 1987. – 131 с.
75. Почепцов Г. Г. Семиотика / Г. Г. Почепцов. – М.: Рефл-бук, 2002.–432 с.
76. Пружинин Б. И., Щедрина Т. Г. Интерпретация и методологическая норма / Б. И. Пружинин, Т. Г. Щедрина // Современные методологические стратегии: Интерпретация. Конвенция. Перевод. : Коллект. моногр. / под общ.ред. Б. И. Пружинина, Т. Г. Щедриной. – М. : РОСПЭН, 2014. – С. 216-224.
77. Резник Ю.М. Культурология как предмет общей науки о культуре / Ю.М. Резник // Обсерватория культуры. – 2011. – № 3. – С. 4-10.
78. Риккерт Г. Науки о природе и науки о культуре / Г. Риккерт // Культурология. XX век. Антология. – М.: Юрист, 1995. – С. 69-103.
79. Розов Н. С. Ценности в проблемном мире: Философские основания и социальные приложения к конструктивной аксиологии / Н.С. Розов. – Новосибирск, 1998. – 292 с.
80. Родионов С. Н. Постмодернистский стиль мышления как социокультурный феномен / С.Н. Родионов // Обсерватория культуры. – 2007. – № 4. – С. 100-104.
81. Семиотика / Сост. Ю. С. Степанов. – М.: Радуга, 1983. – 636 с.
82. Степанов Ю.С. В мире семиотики. – Семиотика / Сост. Ю.С. Степанов. – М.: Радуга, 1983. – С. 5-36.
83. Соболева М. Е. Философская герменевтика: понятия и позиции / М. Е. Соболева. – М. :Академ. Проект; Гаудеамус, 2004. – 151 с.
84. Сулимов В. А., Фадеева И. Е. Семиотика культуры как методологическая парадигма / В. А. Сулимов, И. Е. Фадеева // Вопросы культурологии. – 2012. – № 6. – С. 11-15.

85. Сулимов В., Фадеева И. Семиотика культуры как методологическая парадигма: фактор человека / В. Сулимов, И. Фадеев // Вопросы культурологии. – 2012. – № 6. – С. 16-19.
86. Сулимов В. А., Фадеева И. Е. Коммуникативное пространство современной культуры: знаки и символы / В.А. Сулимов, И.Е. Фадеева // Философские науки. – 2004. – № 4. – С. 28-42.
87. Сухина И. Г. Антропологический и аксиологический подходы к проблеме понимания культуры / И. Г. Сухина // Наука. Релігія. Суспільство. – 2008. – № 3. – С. 120-128.
88. Успенский Б.А. Избранные труды : в 3 т. – Т. 1 : Семиотика истории. Семиотика культуры. / Б.А. Успенский. – М. : Языки русской культуры, 1996. – 606 с.
89. Ученова В.В. Полифония текстов в культуре / В.В. Ученова. – М.: Омега – Л: ИМПЭ им. А.С. Грибоедова, 2003. – С. 392 с.
90. Флиер А.Я. Культурология: новый опыт интерпретации. – 2011. – № 2. – С. 4-19.
91. Флиер А. Я. Культурология как гуманитарная наука / А. Я. Флиер // Общественные науки и современность . – 2005. – № 1. – С. 160-168.
92. Флиер А. Я. Построение идеальной модели проблемных полей культурологии / А. Я. Флиер // Вопросы культурологии. – 2012. – № 7. – С. 4-9.
93. Чернявская Ю. В. Апология культурологии / Ю. В. Чернявская // Человек. – 2004. – № 6. – С. 44-52.
94. Яновский Р., Агошков А. О культуре и культурологии: Как возможно познание культуры, ее переживание и философствование о ней? / Р. Яновский, А. Агошков // Вопросы культурологи. – 2006. – № 2. – С. 24-32.

Інформаційні ресурси

- <http://lib-hdak.in.ua> – сайт бібліотеки Харківської державної академії культури.
- <http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка.
- <http://www.nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
- www.gender.ru – науково-просвітницький портал.
- www.gumer.info – електронна бібліотека з гуманітарних наук.
- <http://freelib.in.ua> – безкоштовна електронна бібліотека.
- <http://poetry.uazone.net> – електронна бібліотека української поезії.
- <http://ukrknyga.at.ua> – Українська книга. Безкоштовна електронна бібліотека.
- <http://history.org.ua> – сайт Інституту історії НАН України.
- <http://mari.kiev.ua> – сайт Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України.
- <http://etnolog.org.ua> – сайт Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАНУ.
- <http://www.ipiend.gov.ua> – сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень імені І. Ф. Кураса НАН України.
- <http://www.niss.gov.ua> – сайт Національного інституту стратегічних досліджень.
- <http://ndiu.org.ua> – сайт науково-дослідного інституту українознавства.
- <http://www.memory.gov.ua> – сайт Українського інституту національної пам'яті.
- <http://k-ua.net> – сайт «Культура України».
- <http://art.lib.kherson.ua/architectural-styles-in-ukraine.htm> – архітектурні стилі України.
- <https://www.kiis.com.ua> – сайт Київського міжнародного інституту соціології.
- <http://razumkov.org.ua> – сайт Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова.

<http://ratinggroup.ua> – сайт Соціологічної групи «Рейтинг».

<http://metamodernizm.ru> – електронний журнал про метамодернізм.